

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ПІДГОТОВКИ ШТУРМОВИХ ГРУП ДЛЯ ДІЙ В УРБАНІЗОВАНІЙ МІСЦЕВОСТІ З ЗАСТОСУВАННЯМ СТРІЛЕЦЬКОЇ ЗБРОЇ ІНОЗЕМНОГО ВИРОБНИЦТВА

У статті аналізуються особливості застосування стрілецької зброї іноземного виробництва в умовах прямого вогневого контакту в урбанізованій місцевості з урахуванням бойового досвіду російсько-української війни. В подальшому це надасть можливість здійснювати обґрунтований аналіз та цілеспрямований відбір зразків стрілецького озброєння, що пропонуються сучасним ринком озброєння, для конкретних умов бою штурмових підрозділів Сил оборони. Результатами дослідження підтверджують взаємозв'язок між ефективністю бойового застосування зразків стрілецької зброї та відповідних умов сучасного стрілецького бою. Основний акцент в статті зроблено на висвітлення організаційно-методичних підходах щодо організації підготовки стрільців. Висвічується актуальність на комбіноване застосування різних зразків стрілецького озброєння для підвищення ефективності ураження сил противника складом малих тактичних груп та проведення модернізації наявних зразків зброї у відповідності до стандартів НАТО. Обґрунтовано, що застосування новітніх зразків стрілецької зброї сприяє покращенню боєдатності штурмових підрозділів та результативності їх дій під час виконання комплексних вогневих завдань як на відкритих, так і в урбанізованій місцевості. Результатами проведеного дослідження визначається, що на підготовку військовослужбовців до ведення стрілецького бою з використанням сучасних стрілецьких систем впливає сукупність внутрішніх і зовнішніх чинників, що змінилися під впливом особливостей ведення бойових дій у ході російсько-української війни та потребують подальшого глибокого дослідження. Перспективні основні напрями подальших досліджень є способи модернізації наявних зразків стрілецького озброєння, оновлення арсеналу індивідуальної стрілецької зброї з спеціалізованим підбором її до специфічних (точкових) вогневих завдань окремих штурмових підрозділів, підрозділів розвідки та сил спеціальних операцій.

Ключові слова: стрілецька зброя; комбінованість застосування стрілецької зброї; новітні зразки стрілецької зброї; короткоствольна стрілецька зброя; підготовка стрільців; мішені штурмові дії.

Вступ та постановка проблеми. Дослідження бойового застосування стрілецької зброї бойовими підрозділами Збройних Сил України (Далі – ЗСУ) та іншими військовими формуваннями (Далі – ІВФ) у ході виконання бойових завдань у різних умовах обстановки є актуальним завданням для науковців. Актуальним питанням є дослідження напрямку підвищення ефективності дій штурмових підрозділів за рахунок удосконалення ефективності стрілецької зброї. Особливо зазначена проблематика набула актуальності для умов ведення боїв в урбанізованій місцевості або в промислових районах. Також на ефективність ведення штурмових дій безпосередньо впливає рівень підготовки стрільців, планування та управління веденням штурмових дій керівним складом штурмових підрозділів, штурмових груп. У цьому контексті для наукових досліджень є важливим проведення точного аналізу специфіки індивідуальної підготовки стрільців, підготовки підрозділів для спільних дій. Це дозволить обґрунтувати практичні рекомендації щодо, удосконалення методики проведення одиночної та спільної підготовки штурмових підрозділів з особливостями застосування стрілецької зброї іноземного виробництва в умовах бойових дій російсько-української війни.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Аналіз наукової літератури за напрямом дослідження свідчить про те, що проблемні питання підготовки підрозділів та пошук шляхів її вирішення є важливою складовою розвитку військового навчання, що додатково акцентує

увагу значущості бойового застосування стрілецької зброї іноземного виробництва. По зазначеному питанні свої наукові роботи присвятили: Годзь С.В., Гневашева А.В., Романов Р.В., Біленко О.І., Сьома Б.Б., А.Ф. Бальва, І.С.Луценко та ін. Однак, незважаючи на змістовну та велику працю науковців, які зробили великий вклад в науку, дослідження щодо застосування стрілецької зброї іноземного виробництва у ЗСУ та ІВФ не в повній мірі відображають існуючий стан справ з причини великої динаміки зміни умов ведення стрілецьких боїв. Це стосується підвищення динаміки бою, використання новітніх засобів розвідки та відображення тактичної обстановки он-лайн. Зазначене вимагає від командира штурмової групи та стрільця високого рівня підготовки володіння зброєю та вміння планувати свої дії, підбирати стрілецьку зброю під визначене завдання, здійснювати управління підрозділом з використанням сучасних спеціалізованих програмних забезпечень, здійснювати взаємодію. Ці проблемні питання недостатньо відображені в наукових працях та публікаціях і потребують додаткового вивчення.

Метою статті є: проведення аналізу застосування стрілецької зброї іноземного виробництва ЗСУ та ІВФ під час підготовки та ведення штурмових дій в урбанізованій місцевості або в промислових зонах [1]. Викладення існуючих проблемних питань щодо дотримання основних принципів підготовки стрільців та можливих шляхів їх вирішення. На думку авторів, це дозволить досягти певної узгодженості існуючих принципів підготовки стрільців з тактикою ведення сучасних штурмових дій. Наприклад, шляхами вирішення проблемних питань можуть бути: збільшення терміну підготовки спеціалістів (стрільців), тим самим розширити існуючі програми підготовки стрільців з додаванням навчальних годин та відповідної тематики (ведення бойових дій в урбанізованій місцевості); запровадження комплексних форм та методів навчання і виховання особового складу за принципами підготовки фахівців НАТО; удосконалення підготовки командирів штурмових груп, впровадженням у навчальний процес систем імітаційного моделювання, навчання управління штурмовими підрозділами з використанням спеціалізованого програмного забезпечення та використання розвідданих БПЛА.

Виклад основного матеріалу. Із відкритих інформаційних джерел та широкого досвіду ведення бойових дій під час військового протистояння між росією та Україною, очевидно, що артилерійські та безпілотні літальні системи в теперішньому полі бою – є основними засобами вогневого ураження живої сили та техніки, але під час зближення протиборчих сил на лінії зіткнення (середні дистанції), штурмовими підрозділами активно застосовується особиста та індивідуальна стрілецька зброя різного калібру [2]. Під час вогневих дуелей на вуличних боях стрільці широко використовують стрілецьку зброю різних калібрів (9 мм, 5,45 мм, 5,56 мм, 7,62 мм). То ж, лімітні засоби вогневого ураження безпілотних ударних апаратів та вогневих ударів артилерії може випадково вразити свої підрозділи, що підлягає сумніву їх застосування в окремих випадках міських боїв.

Адекватно реагуючи на виклики сучасних умов ведення російсько-Української війни, на підставі аналізу досвіду бойових дій здійснюється постійне вдосконалення всіх складових Сил оборони. У тому числі це стосується до впровадження раціональних елементів стандартів підготовки, які прийняті у країнах-членах НАТО та поступовий перехід на зразки озброєння та військової техніки західного зразка. Одним із ключових аспектів цього процесу є поступове заміщення стрілецької зброї на платформі автомата Калашникова (різних модифікацій) на сучасні більш технологічні зразки штурмових гвинтівок та карабінів. Зазначене переозброєння має на меті суттєво підвищити живучість особового складу в умовах бойових дій та забезпечити ефективне вогневе ураження противника на різних дистанціях.

Високотехнологічна зброя, яка сконструйована із використанням передових технологій та новітніх матеріалів підвищує її ефективність застосування за рахунок наявної вогневої потужності. Покращення портативності та ергономічності дизайну дозволяє підвищити ефективність дій стрільця в різних умовах стрілецького бою, особливо в обмеженому

просторі, що характерно для штурмових дій у фортифікаційних спорудах, та урбанізованій місцевості. Одним з важливих процесів є підготовка військовослужбовців до застосування західних зразків стрілецької зброї у різних умовах контактного стрілецького бою. Основне навантаження буде покладатися на інструкторів вогневої підготовки та інструкторів з тактичної підготовки.

Навчальні місії інструкторів полягають у організації проведення навчального процесу у військових підрозділах, доведення теоретичної та практичної складової в підготовці воїнів різних родів військ з урахуванням отриманого бойового досвіду. В основу роботи інструкторів повинно бути покладено системний підхід, що забезпечує підготовку військовослужбовця, підрозділ до ведення стрілецького бою з спроможністю використання основних складових елементів таких як: тактична медицина, інженерній підготовка, тактика дій штурмових підрозділів, тактика дій (зачистки) в урбанізованій місцевості, особливості дій за елементами (етапами) штурмових дій – просування (підхід), атака та захоплення об'єкта атаки; утримання зайнятих позицій (об'єктів); проведення зачистки насалених пунктів, будівель; організація та ведення оборони об'єкта [3].

Недотримання основних принципів підготовки бойових підрозділів миттєво спричиняє негативні наслідки, які пов'язані із недостатнім рівнем навченості стрільців та командного складу, що суттєво впливає на боєздатність частини, підрозділу в цілому.

Так, з 2022 року й дотепер підготовку пройшли тисячі оборонців України, які опанували різні стрілецькі системи, що прийняті на озброєння країн НАТО. Умови навчання максимально наближені до бойових з використанням отриманого бойового досвіду особливостей сучасної війни. Тренування відіграють важливу роль щодо досягнення відповідного рівня боєздатності підрозділу, малої тактичної групи та їх спроможності ефективно боротися з загарбниками на в сучасних умовах.

Враховуючи актуальні умови ведення стрілецьких боїв, специфіку штурмових дій, дій в урбанізованій місцевості, автори пропонують уточнити визначення принципів підготовки стрільців для їх підготовки щодо дій у міських забудовах:

Загальна індивідуальна підготовка стрільців на початкових рівнях підготовки (командир групи);

підготовка командирів груп щодо управління підрозділами як під час підготовки до конкретного завдання (TLP), так і у ході бою;

вміння командирів проводити оцінювання рівня підготовки (боєздатності) штурмової групи до виконання конкретного завдання;

зосередження зусиль на індивідуальній підготовці кожного стрільця в бойовому порядку штурмової групи під час дій у складі штурмового підрозділу малої тактичної групи (основний принцип).

Для максимального ефекту в процесі реалізації запропонованих принципів потрібно не забувати про фактори забезпечення навчального процесу що забезпечує необхідну підготовку особового складу - висока професійна підготовка інструкторів, наявність відповідної навчально-матеріальної бази, яка максимально наближена до обстановки реальних бойових дій.

Не викликає сумніву, що планування і ведення бойових операцій в урбанізованому просторі являється складними бойовими прийомами, тому що містобудівна зона характеризується так званими площинами або просторами, а саме: площина, яка знаходиться під землею; площина, яка знаходиться над землею; площина, яка знаходиться в глибині приміщення (будівлі), площина, яка знаходиться на висоті (зверху – багатопверхові будинки або висоти). Зазвичай житлова агломерція має капітальні споруди, які спроектовані переважно в центрі населеного пункту, які представлені в якості: шкіл, дитячих садочків, міських (селищних) рад, лікарні, магазини або церкви. Зазначені нерухомі капітальні об'єкти (цегляні, бетонні споруди) під час ведення бойових дій широко використовуються протиборчими силами в якості основного вузла оборони. Слід зауважити, що в зазначених

об'єктах розташована значна кількість підземних укриттів (комунікацій). Площина, яка знаходиться під землею, на сьогодні є основним місцем, де можна знайти укриття як від ворожого вогневого ураження артилерійських систем, так і від авіації, розмістити живу силу, логістичне забезпечення, пункти збору поранених та створити пункти управління військами будь-якої ланки управління.

На сьогодні підрозділи оборони динамічно реагують на нові форми та методи ведення тактичних дій в міських забудовах із використанням безпілотних літальних систем у поєднанні зі стрілецькою зброєю. Підрозділи активно здійснюють переозброєння, переходячи на сучасні зразки стрілецької зброї калібру 5,56×45 мм НАТО замість застарілого калібру 5,45×39 мм. Цей важливий крок зумовлює впровадження новітніх тактичних підходів на полі бою, що базуються на бойовому застосуванні нових стрілецьких платформ. Паралельно з цим, у практику підготовки впроваджується методика оцінки ефективності стрілецької зброї, яка широко використовується у Збройних Силах Сполучених Штатів Америки. Суть цієї методики полягає в комплексному аналізі таких ключових параметрів, як часу на стрільбу, сумарному значенню близьких промахів та ймовірності ураження цілі [4]. На основі сукупності отриманих показників формується об'єктивний висновок щодо ефективності застосування стрілецької зброї залежно від типу встановленого прицільного пристрою. Такий підхід дозволяє в короткі терміни отримати кількісні дані для порівняння різних варіантів оснащення та оптимізації процесу вогневої підготовки.

Звісно, стрілецька зброя зразків НАТО помітно краща під час бойового застосування та у процесі обслуговування за рахунок: калібру, ергономічності, меншою довжиною ствола, наявності телескопічного прикладу, наявності штатних планок PICATINNY (кріплення прицільних приладів або інших аксесуарів відповідно до стандартів зброї), технічні характеристики деякої зброї дозволяють зробити заміну ствола, адаптація зброї до використання стрільцями-правшами та лівшами, виготовлення моделей із легких сплавів, безмежна кількість UPGRADE до стрілецької зброї (аксесуарів до зброї), що неодноразово засвідчує відсталість у технічному плані оборонного потенціалу РФ щодо впровадження нової стрілецької зброї на альтернативну платформу АК (різних модифікацій), можливість заміни калібр 5,45 мм, 7,62 мм АКМ (різних модифікацій) на інший.

Проведений аналіз свідчить, що зразки стрілецької зброї країн членів НАТО (автоматичні гвинтівки, карабіни, автомати), які знаходяться на озброєнні Сил оборони є сучасними та по деяким тактико-технічним характеристикам переважають аналогічні моделі M16 (AR-15), M16A1, M16A2, M4, A2, GROT C16, FN2000 тощо. В перелічених моделях зброї автоматика зброї працює за рахунок відведення порохових газів із каналу ствола, особливостями автоматики у деяких зразків є відсутність штовхача або затворної рами з газовим поршнем, наявність важеля перемикача режиму вогню "BURST" (фіксовані черги по 3 патрона) [5], що дозволяє економити боеприпаси під час виконання вогневих задач, сучасні зразки стрілецької зброї в умілих руках стрільця залишає позаду платформу АК (різних модифікацій) у влучності, ергономічності і бойових можливостях. Зауважимо, що футуристичний вигляд автоматичного карабіну FN2000, який розроблений за схемою Bullpup. Така модель чудово підійде для стрільців, які не перебувають у прямому вогневому контакті з противником, наприклад, для груп аеророзвідки, як компактна зброя самооборони. Зазначена коротко ствольна зброя була розроблена для екіпажів вертольотів, бойових машин, обслуг техніки тощо, проте згодом удосконалену версію карабіну взяли на озброєння сили спеціального призначення армії США, що наглядно демонструє у зміні тактичного застосування зброї в сучасних умовах ведення бойових дій. Безумовно, типова штурмова група (група, відділення), яка оснащена стрілецькою зброєю на базі платформи "M" такою як M16A2, M4, A2 із коліматорним прицілом TRIJCON виробництва США, здатна оперативно виконувати вогневі завдання в бойових умовах з економним витрачанням боеприпасів та фізичних зусиль. Завдяки поєднанню ергономічної зброї та сучасного прицільного обладнання, досягається висока точність, вогнева потужність та швидкість ураження цілей.

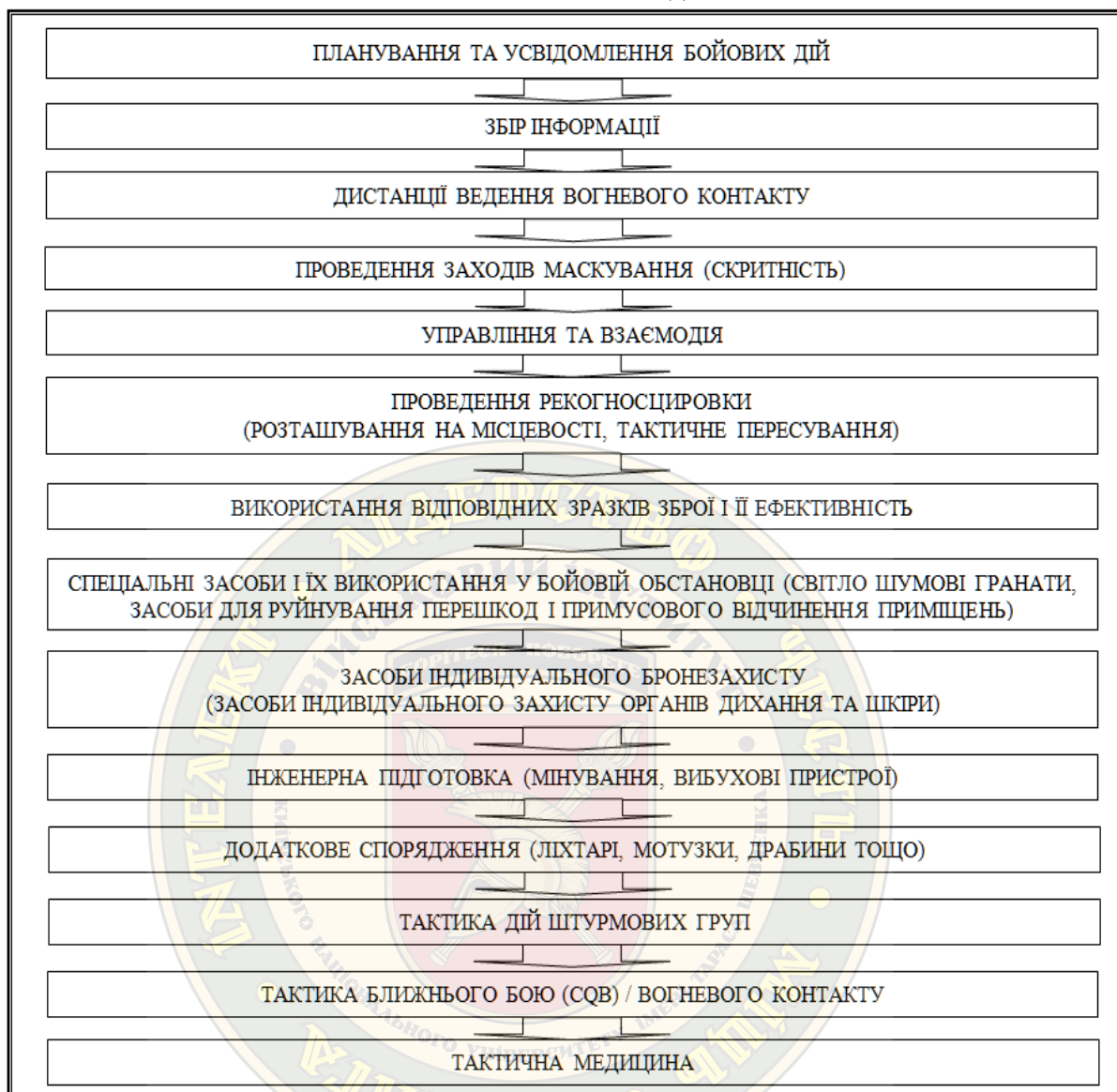
Звісно, стрільці штурмових груп на полі бою крім легкої ручної зброї потребують додаткових вогневих засобів із кращими вогневими характеристиками (скорострільність зброї) ними зокрема є кулемети в тому ж калібрі що є і основна зброя стрільців (5,56×45 мм НАТО). В радянській (російській) армії таким зразком був(є) 5,45-мм ручний кулемет Калашникова РПК-74 (різних модифікацій), який успішно показує свою вогневу ефективність на відкритих ділянках місцевості але не виправдовує свою значимість в урбанізованій місцевості (в місцях обмеженого руху стрільця) у зв'язку із своїми габаритами, надмірною вогневою, потужністю кулі (кінетичною енергією кулі), яка рикошетить та значно задимлює кімнату пороховими газами, а в арміях НАТО із середини 80-х років став кулемет M240, M249. До основних технічних відмінностей кулемету відмічено його боєживлення, як зі стрічки, так і з стандартних магазинів STANAG, які також використовуються у M16 та M4. Це дозволяє кулеметнику використовувати стандартні автоматні магазини на випадок, якщо закінчатся стрічки із боєприпасами [6], це дуже зручно особливо в момент напруженого вогневого контакту коли немає можливості донести додатковий боєкомплект, достатньо просто приєднати магазин із боєприпасами 5,56 до кулемету.

Хотілось би звернути увагу на наступну більш пізню модель кулемета – це 5,56 мм легкий кулемет PZD Mk24 (компанією FN Herstal в Бельгія), який об'єднує в собі ключові характеристики компактності та легкостю штурмової гвинтівки, що робить його проривом у сфері зброї (кулеметів). Автоматичний стрілецький апарат завдяки легкій, але міцній конструкції значно мінімізує віддачу, дозволяючи стрільцям точно та контрольовано ефективно вести вогонь по цілях на різних дистанціях. Зброя комплектується 16-дюймовими або 14-дюймовими стволами, при яких довжина зброї становить 919-1001 мм і 868-950 мм відповідно. Однією з головних переваг є зменшення ваги на 30% (вага 5,2 кг) порівняно з іншими аналогами кулемету цієї категорії. Однією з конструктивних особливостей зброї є наявність спускового механізму, що забезпечує можливість ведення вогню як одиночними пострілами, так і в автоматичному режимі [7].

Продовжуючи тему підготовки стрільців, слід зазначити, що вона є комплексним процесом, який охоплює не лише навчання особового складу, а й необхідність удосконалення матеріально-технічної бази. Зокрема, пропонується інтенсифікувати зусилля під час підготовки штурмових груп з удосконалення існуючих малорозмірних аерозольних генераторів та їхньої інтеграції в автоматизовані системи дистанційного керування димоутворенням [8]. Застосування таких нестандартних інноваційних підходів під час підготовки стрільців значно підвищить ефективність аерозольного маскування, забезпечуючи тривале та надійне приховування озброєння та військової техніки без втрати їхньої боєдатності. Однак, враховуючи реалії сучасної війни, де противник активно використовує передові розвідувальні технології для виявлення та подальшого знищення (ураження, придушення) цілей, наявні засоби аерозольного маскування часто виявляються недостатньо ефективними. Іншими словами, існуючі рішення не в повній мірі відповідають новим викликам, зумовленим стрімким розвитком розвідувальних та ударних можливостей безпілотних літальних апаратів (БпЛА).

Отже, якісна підготовка стрільців та ефективне використання стрілецької зброї в бою є нерозривно пов'язаним із тактичною підготовкою стрільців. Остання передбачає попереднє і ретельне опанування комплексу необхідних навичок [9], що охоплюють вогневу майстерність, спеціальну фізичну витривалість та психологічну стійкість. Саме поєднання цих елементів забезпечує успішне виконання бойових завдань. Авторами запропоновано поетапний алгоритм проведення комплексних практичних занять з вогневої та тактичної підготовки, який максимально відтворює умови безпосереднього зіткнення з противником. Цей алгоритм включає в себе наступні важливі складові, що наведено у Табл.1.

Алгоритм проведення комплексних практичних занять
з вогневої та тактичної підготовки

Використання стрілецької зброї іноземного виробництва підрозділами оборони під час підготовки та проведення штурмових операцій у міській забудові [10], вимагає від стрільців високого рівня злагодженості та впевненості у своїх тактичних рішеннях. Особливо підкреслюється важливість підготовки, спрямованої на формування автоматизованих навичок швидкого та правильного реагування на виявлені цілі. Саме тому навчальний процес з вогневої підготовки на 90% складається з практичних тренувань.

Безперечно, теоретичні знання є важливою складовою навчання, проте в контексті вогневої підготовки головний акцент робиться на практичному відпрацюванні життєво необхідних умінь та навичок. Ключові розділи підготовки для набуття цих навичок детально представлені в Табл. 2.

Розділи підготовки стрільців

ТЕОРИТИЧНИЙ РОЗДІЛ ПІДГОТОВКИ	ПРАКТИЧНИЙ РОЗДІЛ ПІДГОТОВКИ
<ul style="list-style-type: none"> – вивчення заходів безпеки при поводженні зі зброєю – класифікація захисних споруд (види укриттів і їх використання) – фізичні фактори, що впливають на виконання влучного пострілу – вивчення умов утримання зброї для виконання точного пострілу 	<ul style="list-style-type: none"> – приготування до стрільби, хват, виведення зброї в ціль, зміна магазину різними способами – усунення можливих затримок при стрільбі – швидкісна стрільба з перенесенням вогню з різних дистанцій і положень для стрільби – вогнева взаємодія при роботі декількох штурмових груп – дії стрільців в парах – тактичне пересування та стрільба в русі – стрільба із незручних вогневих позицій, обмеженого руху стрільця та в умовах поганої видимості – тестування

Висновки. Отже, наочно демонструється, що підготовка штурмових підрозділів повинна обов'язково включати навчання з використанням новітніх зразків стрілецької зброї, які враховують актуальні умови ведення бойових дій. Крім того, існує потреба у підвищенні кваліфікації стрільців у тактичному застосуванні зброї як у міській забудові, так і на відкритій місцевості, з акцентом на злагодженій взаємодії між окремими стрільцями та бойовими групами. Тому, для гарантування високої боєготовності та дієвості штурмових підрозділів потрібен комплексний, всебічний підхід до навчання стрільців. Авторами визначено ключові аспекти, які є вирішальними для успішного виконання бойових завдань у сучасних умовах війни: проведення систематичної комплексної підготовки з маскування та розосередження особового складу для запобігання виявленню ворожими безпілотними літальними апаратами, набуття стійких вмінь та навичок дій в умовах обмеженої видимості, таких як ніч, туман або димова завіса, систематичне відпрацювання стрілецьких навичок з різних видів вогнепальної зброї в умовах підвищеної складності (під час руху, вночі, при обмеженій видимості), організація регулярних тренувань в умовах, максимально наближених до реальних бойових ситуацій, вдосконалення тактичних маневрів штурмових груп на полі бою з урахуванням особливостей місцевості та потенційних загроз з боку противника.

Використання сучасних стрілецьких систем із комплексом тактичних прийомів надає командирів підрозділу ширший спектр можливостей для вибору найбільш ефективного плану дій. Це, в свою чергу, сприяє досягненню поставленої бойової мети з одночасним мінімізуванням втрат серед особового складу, озброєння та військової техніки. Різноманітність зразків озброєння дозволяє гнучкіше адаптуватися до конкретних бойових ситуацій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Указ Президента України №121/2021 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року Про Стратегію воєнної безпеки України [Електронний ресурс] Указ Президента України №121/2021. Режим доступу до указу: <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>.

2. Гашенко С.В., Колдашов О.В., Брідня Є.О., Чалий М.Г. Особливості застосування стрілецької зброї Збройними Силами України / Юридичний науковий електронний журнал. Київ–2024. №5. С. 567–569.

3. Шульман О. кореспондент АрміяInform Особливості дій штурмових груп у населених пунктах: досвід воєнних конфліктів на Близькому Сході [Електронний ресурс] Особливості дій штурмових груп. Режим доступу до публікації: <https://armyinform.com.ua/2020/12/16/osoblyvosti-dij-shturmovyuh-grup-u-naselenyh-punktah-dosvid-voennyh-konfliktiv-na-blyzkomu-shodi/>.

4. Явтушенко В., Шевченко О., Козлов Д., Туленко М., Моргунова А., Моргунова А., Ефективність стрільби зі стрілецької зброї в залежності від типів прицільних пристроїв / Науковий збірник «ІнтерКонф». Прага, Чеська Республіка–2021. №87. С. 413–423.

5. Зброя російсько-української війни 2022-2023 років: Довідник-каталог основних зразків озброєння та військової техніки які застосовувалися протиборчими сторонами під час відсічі широкомасштабного вторгнення рф в Україну (24.02.2022 - 30.06.2023) / МОУ, Апарат Головнокомандувача ЗСУ, ГШ ЗСУ, Центр досліджень воєнної історії ЗСУ. Видавництво Ліра-К. Київ–2023. С. 36–39.

6. Застосування озброєння іноземного виробництва силами безпеки та оборони України (інструкції з використання) : Навч. посібник / Романов Р.В. Київ–2023. С. 15–67.

7. Global Defense News Чеська компанія DSS представила легкий кулемет PZD Mk24, який конкуруватиме з бельгійським FN Evolys. [Електронний ресурс] кулемет PZD Mk24. Режим доступу: <https://armyrecognition.com/news/army-news/army-news-2024/czech-company-dss-unveils-pzd-mk24-light-machine-gun-to-compete-with-belgian-fn-evolys>.

8. Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів / Під ред. Г.Б. Гишка. – Х.: ХУПС. Харків – 2007. С. 260.

9. Власенко І.В., Забора А.В. Підготовка поліцейських до дій в екстремальних умовах вогневого контакту / Інститут підготовки юридичних кадрів для СБУ НЮУ ім. Я. Мудрого. Актуальні питання забезпечення службово-бойової діяльності сил сектору безпеки і оборони: (матеріали III Всеукраїнської конференції). Харків 2024. Випуск 3. С. 24–26.

10. Ганс Фон Дах. Тактика бою, бій в населеному пункті та лісі. Боротьба за фортифікаційні споруди: Фундаментальний швейцарський посібник. / Ганс фон Дах. Видавництво Австралія–2022. Том 2/1. С.20– 58.

REFERENCES:

1. Decree of the President of Ukraine No. 121/2021 On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated March 25, 2021, On the Strategy of Military Security of Ukraine [Electronic resource] Decree of the President of Ukraine No. 121/2021. Access mode to the decree: <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>.

2. Hashenko S.V., Koldashov O.V., Bridnia Ye.O., Chalyi M.H. (2024), "Peculiarities of the use of small arms by the Armed Forces of Ukraine" / Legal Scientific Electronic Journal. No. 5. pp. 567–569.

3. Shulman O., correspondent of Army Inform. (2020), "Peculiarities of assault group actions in populated areas: experience of military conflicts in the Middle East" [Electronic resource] Peculiarities of assault group actions. Access mode to the publication: <https://armyinform.com.ua/2020/12/16/osoblyvosti-dij-shturmovyuh-grup-u-naselenyh-punktah-dosvid-voennyh-konfliktiv-na-blyzkomu-shodi/>.

4. Yavtushenko V., Shevchenko O., Kozlov D., Tulenko M., Morgunova A. (2021), "Morgunova A., Effectiveness of small arms fire depending on the types of aiming devices" / Scientific Collection «InterConf». Prague, Czech Republic. No. 87. pp. 413–423.

5. Weapons of the Russo-Ukrainian War 2022-2023. (2023), "Reference catalog of the main models of weapons and military equipment used by the opposing sides during the repulse of the full-scale Russian invasion of Ukraine (February 24, 2022 - June 30, 2023)" / Ministry of Defense of Ukraine, Office of the Commander-in-Chief of the Armed Forces of Ukraine, General Staff of the Armed Forces of Ukraine, Center for Military History Research of the Armed Forces of Ukraine. Lira-K Publishing House. pp. 36–39.

6. The Use of Foreign-Made Armaments by the Security and Defense Forces of Ukraine (Usage Instructions). (2023), Training manual / Romanov R.V. pp. 15–67.

7. Global Defense News Czech company DSS has unveiled the PZD Mk24 light machine gun, which will compete with the Belgian FN Evolys. [Electronic resource] PZD Mk24 machine gun. Access mode: <https://armyrecognition.com/news/army-news/army-news-2024/czech-company-dss-unveils-pzd-mk24-light-machine-gun-to-compete-with-belgian-fn-evolys>.

8. Radiation, Chemical, Biological Protection of Units. (2007), Edited by H.B. Hyshko. – Kh.: KhUPS. p. 260.

9. Vlasenko I.V., Zabora A.V. (2024), "Training of police officers for actions in extreme conditions of fire contact" / Institute of Training Legal Personnel for the SBU of the Yaroslav Mudryi National Law University. Topical issues of ensuring service and combat activities of the security and defense sector forces: (materials of the III All-Ukrainian Conference). Issue No. 3. pp. 24–26.

10. Hans von Dach. (2022), "Combat Tactics, Combat in Built-up Areas and Forests. Fighting for Fortified Structures." Fundamental Swiss Manual. / Hans von Dach. Publishing House Australia. Volume 2/1. pp. 20–58.

Ph.D. Lutsyshyn A.M., Dr. Tech. Sci., prof. Lienkov S.V.

PROPOSALS FOR IMPROVING TRAINING METHODOLOGY FOR ASSAULT GROUPS OPERATING IN URBANIZED AREAS USING FOREIGN-MADE SMALL ARMS

This article analyzes the specifics of using foreign-made small arms in direct fire contact in urbanized areas, considering the combat experience of the Russian-Ukrainian war. This will subsequently enable a substantiated analysis and targeted selection of small arms models available on the modern arms market, tailored for specific combat conditions faced by assault units of the Defense Forces. The research results confirm the correlation between the effectiveness of combat use of small arms models and the corresponding conditions of modern small arms combat. The article primarily focuses on outlining organizational and methodological approaches to organizing shooter training. It highlights the relevance of combined use of various small arms models to increase the effectiveness of engaging enemy forces as part of small tactical groups and the modernization of existing weapon models in accordance with NATO standards. It is substantiated that the use of the latest small arms models contributes to improving the combat readiness of assault units and the effectiveness of their actions during complex fire missions, both in open and urbanized areas. The results of the conducted research determine that the training of military personnel for small arms combat using modern small arms systems is influenced by a combination of internal and external factors. These factors have changed under the influence of the peculiarities of combat operations during the Russian-Ukrainian war and require further in-depth study. Promising main directions for further research include methods for modernizing existing small arms models, updating the arsenal of individual small arms with specialized selection for specific (point) fire missions of individual assault units, reconnaissance units, and special operations forces.

Keywords: *small arms; combined use of small arms; latest models of small arms; short-barreled small arms; shooter training; targets; assault actions.*